

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทและรูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา แบบสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Comparative Studies) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาถึงปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งมีขั้นตอน การดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.1 ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ เป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในภาค การศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นวิชาบังคับในภาคสุดท้าย ที่นักศึกษาจะต้องลงทะเบียน เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา จำนวน 7,629 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในภาค การศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ Stratified Quota Sampling โดยกำหนดชั้นภูมิด้วย สาขาวิชา เพศ แล้วเลือกมาเป็นสัดส่วน สาขาวิชาละ 40 คน แบ่งเป็น ชาย 20 คน หญิง 20 คน รวม 480 คน

3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปร และนิยามปฏิบัติการของตัวแปร ดังต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

3.1.1 ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- 1) การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- 2) การมีแบบอย่างที่ดี
- 3) การเข้ารับการส่งเสริม

กลุ่มที่ 2 ตัวแปรจิตลักษณะ มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 3) สุขภาพจิต

3.1.2 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามของการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ตัวแปร ได้แก่

- 1) พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาด้านอาชีพ และด้านครอบครัว
- 2) ความสำเร็จในการศึกษา

3.2 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

3.2.1 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรนี้ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการส่งเสริม ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านวัสดุสิ่งของหรือบริการ และด้านข้อมูลข่าวสาร จากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ในการมีส่วนช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิต การวัดการสนับสนุนจากครอบครัว ใช้แบบวัดของ นีออน พินประดิษฐ์ (2546) ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย

2) การมีแบบอย่างที่ดี หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้ถึงพฤติกรรม วิธีการ ตลอดจนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ต่างๆ จากตัวแบบที่กระทำดี รับผิดชอบ มีวินัย มุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจนและประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิตและการดำรงชีวิต การวัดการมี

แบบอย่างที่ดี ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วย ข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .78 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย

3) การเข้ารับการสอนเสริม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมการสอนเสริมในแต่ละชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดสอนเสริมให้กับนักศึกษาที่มีความพร้อม ณ ศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัด โดยคณาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายจะเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การให้บริการตอบคำถามข้อข้องใจของนักศึกษา ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ครั้งต่อ 1 ชุดวิชา ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพร้อม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด การวัดการเข้ารับการสอนเสริม ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 13 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .88 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้ารับการสอนเสริมมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย

3.2.2 **กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ** กลุ่มตัวแปรนี้ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) **ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง** หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต แล้วนำมาพิจารณาวางแผนเพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้ด้วยดี ซึ่งกระบวนการวางแผนนั้น ได้ผ่านการคิดคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดตามมาไม่ว่าจะเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต และบุคคลได้เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงามเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และบุคลลรอบข้างของตนเอง โดยการดำเนินชีวิตที่ดีนั้นบุคคลความสามารถควบคุมตนเองให้เป็นผู้รู้จัก อดได้ รอได้ ในทุกๆ สถานการณ์ ได้อย่างเป็นเลิศ การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองใช้แบบวัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) จำนวน 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .71 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

2) **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของบุคคลที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในชีวิตให้ประสบความสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วย

3) สุขภาพจิต หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกรัดกั้งวลจนเกินเหตุ หรือการมีความวิตกกังวลน้อยในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ไม่ไกรธง่าย ไม่ตื่นเต้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร การวัดสุขภาพจิต ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .76 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีสุขภาพจิตดีมากกว่า ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

ตัวแปรตามในการวิจัยนี้ คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ซึ่งมีนิยาม
ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต หมายถึง การเตรียมการ การกำหนดทิศทาง การกำหนดเป้าหมาย ในชีวิตล่วงหน้าสำหรับบุคคล เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการในอนาคตของตนว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้ทุกอย่างที่ได้เตรียมการไว้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นตัวกำหนด

พฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ศึกษาครั้งนี้ มี 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัวการวัดพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบวัดการกระทำ หรือการแสดงออกของนักศึกษาในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิต ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา จำนวน 6 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนด้านอาชีพ จำนวน 7 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .80

พฤติกรรมการวางแผนด้านครอบครัว จำนวน 7 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ รวม 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .89 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีการวางแผนชีวิตสูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการวางแผนชีวิตต่ำ

3.2.4 ตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลัง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระดับปริญญาตรี ดังนี้

- 1) เพศ ประกอบด้วย เพศชาย และเพศหญิง
- 2) อายุ คือ อายุของนักศึกษาซึ่งนับเป็นปี
- 3) อาชีพ คือ การทำงานของนักศึกษาที่ก่อให้เกิดรายได้ในปัจจุบัน แบ่งเป็น

อาชีพอิสระ และอาชีพในสำนักงาน

- 4) สถานภาพการสมรส แบ่งเป็น โสด และสมรส
- 5) สาขาวิชา คือ สาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ หรืออยู่ใน

เกณฑ์ที่จะสำเร็จการศึกษา จำนวน 12 สาขาวิชา ได้แก่สาขาวิชา 1) ศิลปศาสตร์ 2) นิเทศศาสตร์ 3) ศึกษาศาสตร์ 4) วิทยาการจัดการ 5) นิติศาสตร์ 6) วิทยาศาสตร์สุขภาพ 7) พยาบาลศาสตร์ 8) เศรษฐศาสตร์ 9) มนุษยนิเวศศาสตร์ 10) รัฐศาสตร์ 11) ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 12) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถาม และแบบวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ตอน ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังของผู้ตอบ
- 2) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว
- 3) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- 4) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี
- 5) แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเสริม

- 6) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- 7) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8) แบบวัดสุขภาพจิต
- 9) แบบสอบถามการลงทะเบียนเรียนและผลการศึกษา

4.2 การได้มาซึ่งเครื่องมือ และลักษณะเครื่องมือ

แบบวัดตัวแปรทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาค่าคุณภาพไว้แล้ว มี 4 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) แบบวัดสุขภาพจิต กลุ่มที่ 2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 3 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว 2) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี 3) แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเสริม รายละเอียดการสร้าง และการหาค่าคุณภาพของแต่ละแบบวัด มีดังนี้

4.2.1 แบบวัดที่มีผู้สร้างไว้แล้ว แบบวัดกลุ่มนี้มี 4 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) แบบวัดสุขภาพจิต

1) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ นีออน พินประดิษฐ์ (2546) เป็นการวัดเกี่ยวกับการรับรู้ว่าคุณค่าที่รอบข้าง (ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และคนในครอบครัว) คอยให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรม ในเวลาที่เขามีความต้องการ จำนวน 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .41 ถึง .70 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า การปฏิบัติจากคนใกล้ชิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดการปฏิบัติจากคนใกล้ชิด

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติจากคนใกล้ชิด ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีเพื่อนร่วมงานที่คอยช่วยเหลือในยามคับขันเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานที่คอยช่วยเหลือในยามที่คับขันเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ

ชวนชัย เชื้อสารุชน (2546) เป็นการวัดทั้งลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงนิสัยของบุคคลว่าจะเสียดุลความสุขเล็กน้อย เพื่อผลที่ได้ที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต และเป็นการแสดงนิสัยของบุคคลนั้นว่า สามารถอดได้ รอได้ ควบคุมพฤติกรรมตนเอง วางแผน และดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ตนต้องการมากน้อยเพียงใด จำนวน 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .48 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .71 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรณตอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้าระมัดระวังในการทำงานเฉพาะเมื่อมีคนมากคอยจ้องจับผิด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เมื่ออยู่ต่างถิ่นข้าพเจ้าคิดจะทำอะไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้จักเรา

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) จำนวน 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .34 ถึง .63 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .83 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่าเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรณตอบทุกข้อ

1. เมื่อข้าพเจ้าพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยาก ข้าพเจ้าจะเลิกทำโดยเร็ว

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อหน่าย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4) แบบวัดสุขภาพจิต ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบวัดสุขภาพจิตของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) เป็นแบบวัดที่แสดงถึงปริมาณความวิตกกังวล ที่เหมาะสม ความตื่นตัวที่เหมาะสม ไม่โกรธง่ายจนเกินไป และการมีสมาธิ ประกอบด้วย 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมี มาตรฐาน 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 4.30 ถึง 8.25 และค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัด เท่ากับ .76 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่าแบบวัด ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับ สภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรณาคอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนตื่นตัวง่าย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรไม่ได้นาน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4.2.2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

แบบวัดกลุ่มนี้มีทั้งหมด 3 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมกรวางแผน ชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว 2) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี 3) แบบวัด ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการสอนเสริม มีรายละเอียดการสร้าง และการหาค่าคุณภาพของแต่ละแบบ วัดมีดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดเนื้อหาตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากเอกสารตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้าน ครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม เพื่อนำมาเป็น แนวทางในการเขียนนิยามปฏิบัติการ

2) สร้างแปลนของแบบวัด โดยสร้างจากประโยคคำถามภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ โดยจัดสร้างแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว จำนวน 42 ข้อ สร้างแบบวัดด้านการมีแบบอย่างที่ดี จำนวน 12 ข้อ และสร้างแบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 15 ข้อ

3) นำแบบวัดฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความ ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว และแบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด

5) ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการปรับปรุงข้อความด้านความชัดเจน และความเหมาะสมของภาษาโดยไม่ได้ตัดหรือเพิ่มข้อความ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

6) ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุง เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จำนวน 70 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง)

7) นำผลที่ได้ จากข้อ 6 มาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบวัด โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation : r) แล้วตัดข้อความที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม คือค่า r ต่ำกว่า .20 ได้ข้อคำถามแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต จำนวน 20 ข้อ แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี จำนวน 10 ข้อ และได้แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 13 ข้อ

8) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้แล้วใน ข้อ 7 มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่เหมาะสม ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .89 ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .80 พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว มีค่าความเที่ยง

เท่ากับ .82 แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .78 แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริมได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

9) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้ ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 20 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .45 ถึง .68 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .89 ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา 6 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .32 ถึง .77 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนด้านอาชีพ 7 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .45 ถึง .71 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .80 พฤติกรรมการวางแผนด้านครอบครัว 7 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .42 ถึง .66 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า การดำเนินชีวิตของนักศึกษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดการดำเนินชีวิตของนักศึกษา

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษา ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมาก

ที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้าได้กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาของข้าพเจ้าไว้แล้วอย่างชัดเจน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองในอาชีพที่ทำอยู่

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(2) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 10 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .21 ถึง .62 ค่าค่าความเที่ยง เท่ากับ .78 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า แบบอย่างจากคนใกล้ชิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดแบบอย่างจากคนใกล้ชิด

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับแบบอย่างจากคนใกล้ชิด ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. บิดา มารดา ของข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานในแต่ละครั้งอย่างเป็นระบบ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(3) แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 13 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .88 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า ประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่า
ข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง
ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับ
ความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. สถานที่จัดสอนเสริมมีความเหมาะสมมาก

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เอกสารประกอบการสอนเสริมมีคุณภาพดี

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตารางสรุปค่าคุณภาพของแบบวัดที่สร้างขึ้น

แบบวัด	Item total correlation	ค่า α
1. แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต (รวม)	.42-.68	.89
1.1 ด้านการศึกษา	.32-.77	.82
1.2 ด้านอาชีพ	.45-.71	.80
1.3 ด้านครอบครัว	.42-.66	.82
2. แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี	.21-.62	.78
3. แบบวัดประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม	.27-.79	.88

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช เพื่อจัดทำหนังสือส่งถึงผู้อำนวยการสำนักวิชาการ ประธาน

กรรมการประจำสาขาวิชา 12 สาขาวิชา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา

5.2 หลังจากได้รับความอนุเคราะห์จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชา ศึกษาศาสตรแล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาส่งต่อผู้อำนวยการสำนักวิชาการ และประธานกรรมการประจำสาขาวิชา 12 สาขาวิชา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา

5.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในวันที่ นักศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละสาขา ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กระทำโดยใช้เครื่องคำนวณ คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

6.1 สถิติเชิงบรรยายอย่างง่าย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

6.2 สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

6.2.1 ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางและสามทาง (Two-way and Three-way analysis of variance) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2

6.2.2 ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 4 โดยใช้เกณฑ์แตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5 %

กรณีพบนัยสำคัญของความแตกต่าง กรณีเปรียบเทียบมากกว่า 1 คู่ จะใช้สถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)